

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2104

Vragen van de leden **Hernandez** en **Kortenoeven** (beiden PVV) aan de minister van Defensie over *het bericht dat parlementsleden van de Britse Defensiecommissie zich grote zorgen maken over de dreiging van een EMP-aanval (Electromagnetic Pulse) voor de nationale veiligheid van het Verenigd Koninkrijk.* (ingezonden 29 februari 2012).

Antwoord van minister **Hillen** (Defensie) (ontvangen 5 april 2012).

Vraag 1

Bent u op de hoogte van het bericht «Britain at risk from «GoldenEye» electromagnetic pulse attack from space, MPs warn?»¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Staat u nog steeds achter uw relativerend betoog over de dreiging van EMP tijdens het debat over de beleidsbrief «Defensie na de krediet-crisis: een kleinere krijgsmachts in een onrustige wereld»² op 6 juni 2011, waarin u onder andere stelde dat EMP een overblijfsel is uit de Koude Oorlog, het EMP-instrument praktisch niet toepasbaar is en de dreiging als laag kan worden gezien voor Nederland?

Antwoord 2

Ja, ik beschouw de dreiging als laag. Zie tevens de antwoorden op vraag 4 en vraag 5.

Vraag 3

Zo ja, hoe apprecieert u onderstaande waarschuwing van de Britse Defensiecommissie, die haaks staat op uw visie, over de grote risico's voor de Britse nationale veiligheid? Bent u ervan op de hoogte dat ook de Amerikaanse EMP-commissie en verschillende vooraanstaande Amerikaanse politici al eerder hebben gewaarschuwd voor de grote gevaren van een EMP-aanval?

¹ <http://www.telegraph.co.uk/news/uknews/defence/9097558/Britain-at-risk-from-GoldenEye-electromagnetic-pulse-attack-from-space-MPs-warn.html>

² Kamerstuk, 32 733, nr. 31.

Antwoord 3

Ik heb kennisgenomen van het rapport van de Britse Defensiecommissie en de verwijzingen daarin naar uitspraken van de Amerikaanse EMP-commissie en van Amerikaanse politici. De mij ter beschikking staande informatie geeft mij geen reden mijn standpunt te veranderen. Zie tevens de antwoorden op vraag 4 en vraag 5.

Vraag 4

Hoe beoordeelt u specifiek de opmerkingen van de voorzitter van de Britse Defensiecommissie, James Arbuthnot, over de waarschijnlijkheid van een EMP-aanval, aangezien het een gemakkelijke manier is om met een klein aantal nucleaire wapens een zo groot mogelijk verwoestend effect te creëren?

Antwoord 4

Met een door een nucleaire explosie veroorzaakte elektromagnetische puls kunnen onbeschermde elektronische systemen worden ontregeld of vernietigd. De elektronische circuits van apparatuur branden dan door. Om met een nucleaire EMP-aanval een zo groot mogelijk effect te creëren, is een explosie van een atoomwapen op enkele honderden kilometers hoogte vereist. Daarvoor is een draagraket nodig waarover alleen staten beschikken. De Nederlandse inlichtingdiensten beoordelen de waarschijnlijkheid van een nucleaire EMP-aanval als laag.

Vraag 5

Ziet u net als de Britse parlementariërs grote risico's in de mogelijkheid voor terroristen om een primitief non-nucleair EMP-wapen te bouwen dat op kleinere schaal verwoestend kan toeslaan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het is mogelijk om kleine, geïmproviseerde niet-nucleaire EMP-wapens te fabriceren met commercieel verkrijgbare componenten. Het gebied waarin een dergelijk wapen schade veroorzaakt, is echter gering. De impact van een terreuraanslag met een geïmproviseerd EMP-wapen zijn dan ook vergelijkbaar met die van een aanslag met een conventioneel explosief. Het hoofddoel van dergelijke terreuraanslagen is schrik aan te jagen bij de bevolking, meer dan het veroorzaken van de schade zelf. Preventie is de geëigende bescherming tegen dit soort aanslagen.

Vraag 6 en 7

Wat vindt u van de kritiek van de Britse Defensiecommissie dat het Britse ministerie van Defensie onwillig is om deze bedreigingen serieus te nemen? Ziet u een overeenkomstige situatie in Nederland? Zo nee, waarom niet? Wat vindt u van het advies van de Britse Defensiecommissie dat het Verenigd Koninkrijk onmiddellijk haar vitale infrastructuur bestendig dient te maken ter bescherming tegen EMP-aanvallen?

Antwoord 6 en 7

Ik onthoud mij van commentaar op de specifieke Britse situatie. De Nederlandse inlichtingendiensten volgen de proliferatie van kernwapens. Daarnaast wordt de terreurdreiging gevolgd door de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV). De Kamer wordt ieder kwartaal over ontwikkelingen op dit gebied geïnformeerd met het Dreigingsbeeld Terro-risme Nederland.

Vraag 8

Kunt u uw eerdere opmerkingen dat de bescherming van vitale infrastructuur tegen EMP «enorm veel kost», staven met financiële gegevens? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 8

Gezien de hoeveelheid elektronische systemen, de toepassingen daarvan en de reikwijdte van eventueel te nemen maatregelen zullen de kosten voor bescherming zeer hoog zijn. Gelet op de antwoorden op de vorige vragen voorzie ik een onevenredig grote werklast om een gedetailleerde schatting te maken.

Vraag 9

Bent u bereid te bevorderen dat een interdepartementale werkgroep wordt geformeerd die de gevaren van EMP voor Nederland moet inventariseren en die een advies moet uitbrengen over de mogelijkheden de vitale Nederlandse infrastructuur tegen de gevolgen van EMP te beschermen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

De noodzaak hiervoor acht ik niet aanwezig.